

HUR SER RIKSDAGSPARTIERNA PÅ DHB:S HJÄRTEFRÅGOR INFÖR VALET 2026?

Samtliga riksdagspartier har fått möjlighet att besvara DHB:s frågor.
Svar har inte inkommit från Moderaterna. Ta del av svaren på nästa sida.

FRÅGA 1:

Vad anser ni om att släppa på gränsen för TUFF- timmar
(teckenspråksutbildning för föräldrar) till att vara obegränsad för anhöriga och för anhöriga
till barn med andra behov av teckenspråk än bara hörselnedsättning/dövhet?

FRÅGA 2:

Barnkonventionen betonar bland annat rätten till tekniskt stöd och miljöanpassning,
rätten till tolk och kommunikation samt barnets psykosociala hälsa och barnets bästa.
Hur avser ni att arbeta för att säkerställa att dessa rättigheter efterlevs?

FRÅGA 3:

Många gymnasieungdomar som är döva, har en hörselnedsättning eller en
språkstörning går ut gymnasiet utan fullständiga betyg.
Hur kommer ni att arbeta med frågan?

Fråga 1:

Det är avgörande att de som använder teckenspråk har möjlighet att delta i samhället på likvärdiga villkor som andra. En viktig del i det är teckenspråksutbildning för anhöriga till barn med hörselnedsättning. Vi vill värna den möjligheten som finns men har i dagsläget inga förslag på att utöka den.

Fråga 2:

Det behövs ett starkare och mer individanpassat stöd för att människor med olika funktionsnedsättningar, särskilt barn. Tillgången till en väl fungerande tolktjänst är en viktig fråga. Dagens tolktjänst har brister och tolktjänstutredningen kom med flera förslag. Det är dags att gå från ord till handling. Det är viktigt att alla barn får rätt till en individanpassad utbildning, oavsett om det är i specialskola eller på annat sätt. Förskolan ska erbjuda alla barn en bra start i livet. Oavsett vilken bakgrund eller förutsättningar man har ska förskolan finnas där för en tryggare och mer lärorik uppväxt. För barn som har behov av teckenspråk är det viktigt att de också får möjlighet att utveckla sitt språk.

Fråga 3:

I svensk skola ska alla barn ges förutsättningar att lyckas och utvecklas så långt som möjligt, oavsett vem man är, var man kommer ifrån eller vilken skola man går på. Det är viktigt att skolan klarar av att ge det stöd och de hjälpmedel som behövs för att ge de med hörselnedsättning och språkstörning möjlighet att klara gymnasieutbildningen. Vi vill förbjuda vinster i skolan och säkerställa att skolans pengar stannar i skolan och går till lärare, undervisning och stöd. Vi vill också reglera kvalitetsfaktorer som är avgörande för elevernas undervisning, som fler lärare och mindre klasser.

Fråga 1:

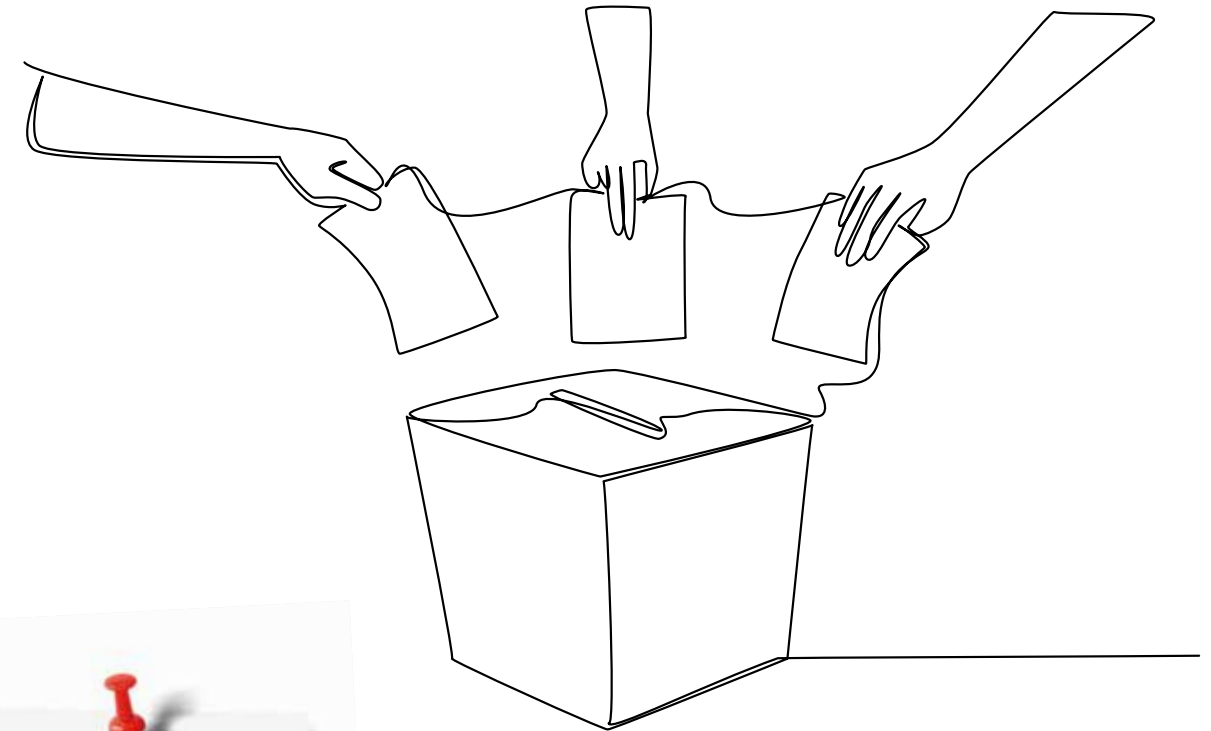
Liberalerna anser att rätten till språk och kommunikation är en grundläggande frihets- och delaktighetsfråga. Föräldrar och anhöriga måste ha reella möjligheter att kommunicera med sina barn, och dagens begränsningar i TUFF riskerar att stå i vägen för det. Vi är därför positiva till att se över regelverket så att det i högre grad utgår från individuella behov i stället för fasta timgränser. Det bör också omfatta anhöriga till barn med andra behov av teckenspråk än enbart hörselnedsättning eller dövhet.

Fråga 2:

För att säkerställa att Barnkonventionens rättigheter efterlevs krävs tydligare ansvar och bättre uppföljning. Barn ska ha tillgång till rätt tekniskt stöd, fungerande kommunikation och tolk vid behov, samt en skolmiljö som är anpassad efter deras förutsättningar. Det handlar också om att stärka elevhälsan och säkerställa att barnets bästa alltid väger tyngst i beslut. Liberalerna vill också se mindre undervisningsgrupper och ett maxtak för klasstorlekar, eftersom lugn och studiero är en förutsättning för att alla barn ska få det stöd de behöver. Rättigheter ska inte vara beroende av var i landet man bor eller hur systemen är organiserade.

Fråga 3:

Att många elever med dövhet, hörselnedsättning eller språkstörning lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg är ett tydligt tecken på att systemet brister. Alla elever ska ha reella förutsättningar att klara skolan. Därför vill vi stärka det tidiga stödet, säkerställa tillgång till rätt kompetens i skolan och förbättra uppföljningen så att insatser sätts in i tid. Det handlar om bättre tillgång till speciallärare, en stark elevhälsa och undervisning anpassad efter elevens behov – inklusive tillgång till teckenspråk och andra kommunikationsstöd.

Fråga 1:

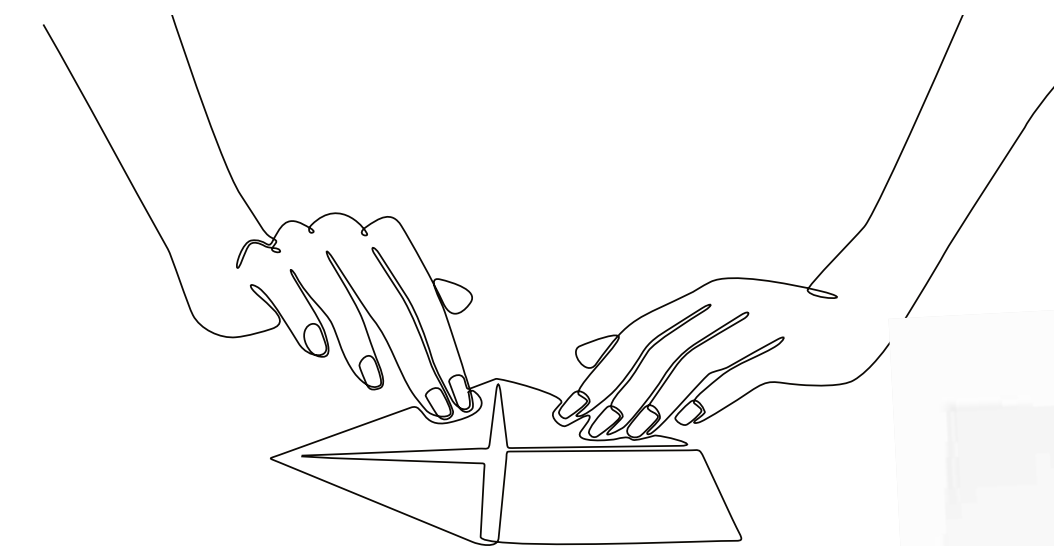
För oss i Centerpartiet är teckenspråk ett eget, värdefullt kulturspråk. Alla som behöver det ska ha rätt att kommunicera på sitt språk. Vi är därför öppna för att se över hur stödet till föräldrar och anhöriga, såsom teckenspråksutbildning för föräldrar (TUFF), kan stärkas och breddas för att inkludera fler. Familjens möjlighet att kommunicera är grundläggande, och vi ser att det finns behov av att säkerställa att teckenspråkskunnig personal finns tillgänglig.

Fråga 2:

Barnets rättigheter är centrala för oss. Vi vill att Sverige ska ratificera barnkonventionens tredje tilläggsprotokoll, vilket ger barn en individuell klagorätt och stärker deras ställning. För att värna den psykosociala hälsan vill vi införa en elevhälsogaranti som säkrar kontakt med elevhälsan samma dag. Vi vill stärka hela vårdkedjan från primärvård till BUP och införa en obligatorisk fast vårdkontakt för alla barn och unga upp till 25 år. Vi vill även införa ett nationellt hälsovårdsprogram för barn och unga (0-20 år), för att skapa en sammanhållen vårdkedja och säkerställa jämlik tillgång till stöd.

Fråga 3:

Att alltför många elever med funktionsnedsättning går ut gymnasiet utan fullständiga betyg är ett misslyckande vi måste åtgärda. Vår politik fokuserar på tidiga och individanpassade stödinsatser, oavsett om en formell diagnos finns. Vi vill göra stödinsatser obligatoriska för både skola och elev, baserat på regelbundna screeningar, för att ingen ska falla igenom. Detta, tillsammans med tillgängliga lärmiljöer, mindre klasser och fler behöriga lärare, är avgörande för att ge varje elev chansen att lyckas fullt ut.

Fråga 1:

Genom Regeringen där kd ingår har vi varit med och utökat antalet timmar inom nuvarande system. Vi vill stärka stödet särskilt till föräldrar men att även andra personer som likställs med förälder kan omfattas av utbildningen.

Fråga 2:

Kd vill säkerställa Barnkonventionens rättigheter genom att stärka stödet till barn med funktionsnedsättning, bland annat genom bättre tillgång till hjälpmedel och anpassningar. Till exempel vikten av fungerande kommunikation, så som tolk i kontakt med skola och vård. Samtidigt vill vi satsa mer på barns psykosociala hälsa och se till att barnets bästa alltid står i centrum i beslut som rör barn.

Fråga 3:

Fokus ska ligga på att stärka grundläggande kunskaper som att läsa, skriva och räkna genom tydliga kurs- och läroplaner med faktakunskaper i varje ämne. Tidiga kunskapskontroller ska följas av snabba stödinsatser som utökad undervisningstid, läxhjälp, lovskola och speciallärostöd, samtidigt som F-betyget tas bort. Det särskilda stödet ska förstärkas genom fler specialpedagoger och mindre, flexibla undervisningsgrupper, samt ökad stödundervisning. Dessutom föreslås ett nationellt frånvaroregister, särskilda insatser för hemmasittare och stärkt samverkan kring elever med NPF.

Fråga 1:

Anhöriga till barn som behöver teckenspråk för att kommunicera har rätt till 240 timmars TUFF och kan sedan ansöka om ytterligare 100 timmar vid särskilda behov i de fall man har svårigheter att nå målen. Vissa föräldrar använder sig inte alls av TUFF och vissa vill ha fler timmar eller efterlyser en mer flexibel utbildning som anpassas efter individuella behov. Alternativa utbildningsinsatser, exempelvis via digitala plattformar, som kan ge bättre tillgänglighet och valmöjlighet borde undersökas för att öka deltagandet och göra det mer anpassat till individens förutsättningar.

Fråga 2:

För att rättigheterna i Barnkonventionen ska kunna efterlevas krävs tydligare ansvar och nationell styrning så att stödet inte varierar beroende på var barnet bor. Insatser måste sättas in tidigt och samordnas mellan skola, vård och socialtjänst. Detta eftersom tidigt stöd stärker barnets möjligheter till språk, utveckling och psykisk hälsa på lång sikt. Tillgång till kommunikation – som tolk, teckenspråk och hjälpmedel – måste ses som en grundläggande rättighet. Det handlar i grunden inte om att skapa nya rättigheter, utan om att säkerställa att de som redan finns faktiskt fungerar i barnets vardag.

Fråga 3:

För att fler elever som är döva, har hörselnedsättning eller språkstörning ska nå fullständiga betyg krävs tidiga och sammanhängande insatser genom hela skolgången. Avgörande är att undervisningen fungerar i praktiken, med tillgång till rätt kommunikation som teckenspråk, tolk och anpassad teknik. Skolan behöver också stärka personalens kompetens, anpassa undervisningen och arbeta med täta uppföljningar för att säkerställa att insatserna faktiskt fungerar. I slutändan avgörs resultaten av hur väl stödet omsätts i praktiken – inte bara vilka rättigheter som finns på papperet.

Fråga 1:

Barns rätt till att kunna kommunicera med sina anhöriga, oavsett hörselnedsättning eller dövhet, är självklar och viktig för Vänsterpartiet, och vi är därför positiva till att se över och utöka tillgången till teckenspråksutbildning för föräldrar.

Fråga 2:

Vänsterpartiet vill att rättigheterna ska märkas i barns vardag. Det innebär att tillgång till hjälpmedel, tolk och fungerande kommunikation måste vara självklar och jämlik i hela landet. Vi vill stärka elevhälsa, habilitering och det psykosociala stödet, eftersom många barn med funktionsnedsättning i dag inte får det stöd de behöver. Resurserna till det arbetet måste öka och ska inte ses som en kostnad utan som en investering i barnet och dess framtid. Det krävs också tydligare ansvar och uppföljning, så att barnets bästa alltid väger tyngst i beslut.

Fråga 3:

Att elever lämnar skolan utan fullständiga betyg på grund av bristande stöd är inte acceptabelt. Vänsterpartiet vill se tidiga och rätt anpassade insatser, ökad tillgång till specialpedagogik, hjälpmedel och undervisning som fungerar utifrån elevens behov. Skolan måste ha resurser att ge stöd i tid, så att alla elever får en reell chans att klara sin utbildning. De barn som är i behov av att gå i statliga specialskolor för döva och hörselskadade elever ska också ha rätt att göra det. Vi vill slopa 4-sökandegränsen på Riksgymnasiet som hindrar döva ungdomar från att gå det gymnasieprogram de själva vill.

Fråga 1:

Vi vill bygga ut TUFF. 240 timmar räcker sällan för att lära sig ett språk, och behovet av ett gemensamt språk finns under hela barnets uppväxt. Därför vill vi ge fler anhöriga fler timmar och låta stödet utgå från barnets och familjens faktiska behov. Vi är också positiva till att se över reglerna så att stödet bättre omfattar barn som behöver teckenspråk av andra skäl än dövhet eller hörselnedsättning.

Fråga 2:

Barnkonventionen ska vara vägledande i praktiken, inte bara i teorin. Vi vill stärka arbetet med tillgänglighet, hjälpmedel, tolk och fungerande kommunikation i skola, vård och myndighetskontakter. Det kräver bättre uppföljning, tydligare ansvar och att barns bästa vägs in i varje beslut. Den psykosociala hälsan måste också tas på större allvar, bland annat genom stark elevhälsa, trygga skolmiljöer och tidiga insatser.

Fråga 3:

Att många elever med dövhet, hörselnedsättning eller språkstörning lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg är ett misslyckande. Skolan ska vara tillgänglig för alla och ge stöd i tid, inte först när eleven redan halkat efter. Vi vill därför stärka skolans kompensatoriska uppdrag, fördela resurser efter behov, förbättra tillgången till anpassningar, hjälpmedel och tolk samt säkra teckenspråkiga miljöer där det behövs. Målet är att fler elever ska nå kunskapsmålen och få reella möjligheter att studera vidare och etablera sig i arbetslivet.

